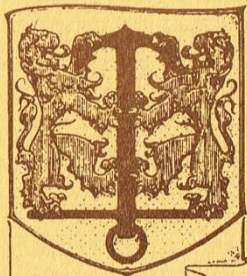
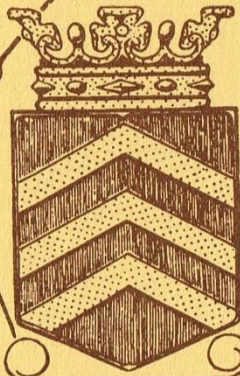

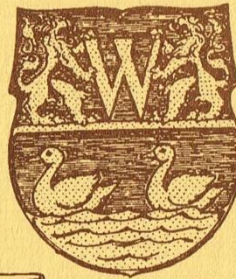
NOORD KOP STUKKEN

TEXEL

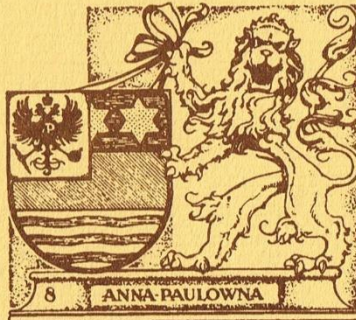
DEN HELDER

WIERINGEN

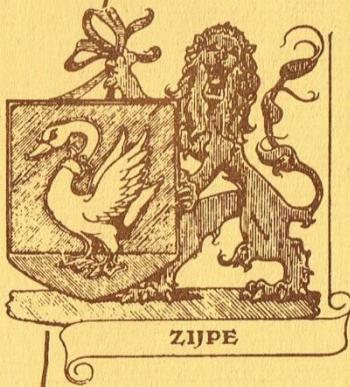
CALLANTSOOG

ANNA-PAULOWNA

WIERINGERMEER

ZIJPE

15e jaargang Nr.2
maart 2001

Uitgave N.G.V. afd. Den Helder

Inhoud

Agenda	blz.21
Bibliotheekavonden	blz.23
Gedwongen Huwelijk	blz.33
Genealogische Evenementen	blz.24
Helderse Courant	blz.21
Huwelijksbijlage Den Helder	blz.24
Huwelijken van buiten Den Helder	blz.30
In Memoriam	blz.29
Juridisch Taalgebruik	blz.39
Kopy Noordkopstukken	blz.38
Levensverhaal "Roos"	blz.37
Hamen der maanden	blz.28
Notulen Jaarvergadering	blz.22
Oud Schrift	blz.32
Personeel van Kon. Instituut v.d. Marine	blz.34
Van Bijnaam tot familienaam	blz.27
Vertaling Oud-Schrift	blz.28
Wachtlokaal	blz.26

NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING

Ingeschreven in het register van de K.v.K. te Amsterdam no. V 831257

Uitgave van: Afdeling Den Helder e.o.

Den Helder, 21 maart 2001

Beste leden,

In september a.s. vieren we het 35 jarig bestaan van de afdeling Den Helder. Dit doen we met 'n genealogische markt in het Odd Fellowhuis aan de kanaalweg. U krijgt dan 'n special nummer van Noord-KOP-stukken, maar dit nummer komt niet in juli zoals U gewend bent maar zal pas eind augustus of begin september verschijnen vandaar dat U nu ook al de geplande lezingen voor het nieuwe seizoen in dit nummer vindt, er is géén informatiedag begin september. We wensen U allemaal 'n fijne vakantie toe en tot ziens in september.

Agenda :

zaterdag 28 april : Contactmiddag.

vrijdag 26 oktober : dhr. H. Raad; Onbekende bronnen in het archief.

De middag begint om 13.00 uur en de avonden beginnen om 20.00 uur, U kunt al om 19.00 uur terecht in "De Draaikolk", Dollardlaan 202, Den Helder, bereikbaar met bus 150.

Uit 'n oude Heldersche Courant.

Op Zaterdag den 13 December 1879 hopen wij het **50jarige jubelfeest** te vieren van onze geliefde Ouders:

PIETER SMIT
en
GRIETJE HOUTKOOP.

Namens Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen.
Helder, 13 December 1879.

Streckende tot algemeene kennisgeving, zoowel binnen als buiten de gemeente.

NOTULEN JAARVERGADERING 23 FEBRUARI 2001.

Aanwezig zijn: de heren L.Deugd, G.Lemson en A.Kramer.

en de dames A. Lafeber en M.Prudon-de Jong.

Afwezig door ziekte de heer H. ten Cate.

De vergadering wordt om 20.00 uur geopend door de voorzitter.

We beginnen met 'n minuut stilte voor overleden leden.

Mededelingen:

1. De redactie van Noord-KOP-stukken wordt bedankt, voor hun inzet.
Ons afdelingslid de heer Poortvliet zit nu in het hoofdbestuur en dat is 'n voorrecht voor de afdeling want we zijn zo wel meteen op de hoogte als er veranderingen plaats vinden.
De B.S. van Den Helder wordt door 3 mensen van de afdeling gedigitaliseerd en dat is 'n hele klus.
Er 'n index op persoonsnamen gemaakt van de 40 jaargangen van de Westfriesse families door dhr. Paarlberg.
De heer J. Gieles heeft de zilveren verenigings speld opgespeld gekregen door de voorzitter dhr. H.J.Trap voor zijn inzet van 16 jaar voor de vereniging.
We hebben het boek "De geslachten Zijp" in Waarland en in West Friesland mogen ontvangen van dhr. N.Zijp.
2. Jaarverslag, er zijn het afgelopen jaar toch wel veel leden die bedankt hebben.
Zo is de Historische vereniging wieringen begonnen met 'n genealogische groep maar er zijn juist van wieringen veel mensen die nu bij ons bedankt hebben.
3. Financieel overzicht 2000 en begroting 2001 liggen ter inzage.
De begroting is niet goedgekeurd, misschien kunnen we reclame opnemen in Noord-KOP-stukken. Wel is de zaalhuur voor het 35 jarig jubileum opgenomen in de begroting.
4. Verslag kascontrolecommissie is in orde bevonden.
Nieuw kascontrolecommissielid is de heer Smit en reserve is dhr. Zeeman.
5. Verslag afgevaardigde van de vergadering in januari 2001.
De heer Poortvliet heeft nog als afgevaardigde voor onze afdeling waargenomen.
De website moest o.a. gekraakt worden en er waren emails die al 'n half jaar geleden waren gestuurd maar nooit beantwoordt waren en nu begint alles 'n beetje te lopen. De contributie van f 72,- dit jaar wordt voorgesteld voor volgend jaar op 35.- Euro.
Het verenigingscentrum gaat automatiseren maar dit kost ook de nodige tijd en kost ook veel, maar daar zullen we in de toekomst meer profijt van hebben.
6. Verkiezing afgevaardigde: J. Kalf
Verkiezing plaatsvervangend afgevaardigde: H.ten Cate

7. Bestuursverkiezing:

Aftredend L.R.Deugd en mevr. A.Lafeber, beide herkozen.
Nieuw bestuurslid de heer J. Kalf.

8. Regiovergadering is terziele omdat er te weinig mensen nog kwamen.

Het jubileumboekje is dit keer tervervanging van Noord-KOP-stukken nr. 3
Er komen genealogiën en kwartierstaten in van Helderse zeeredders.
De sluiting is om tien voor negen met de mededeling dat er in de pauze
voor alle leden gratis koffie is.

Bibliotheekavonden:

De bibliotheekavonden zijn op vrijdag van 19.30 tot 21.30 uur.
6 april en 11 mei, 7 sept., 5 okt. en 2 nov.

Leden Mutaties:

Welkom aan de volgende nieuwe leden/bijkomend lidmaatschap.

dhr. E.Evers	Galjcenstraat 7	1784 RA Den Helder
mevr. A.M. B. Dijk-Bakker	Sluyscoog 50	1791 WT Den Burg
dhr. M. Jongejans	Korfwaterweg 11	1755 LB Petten
dhr. B. Bohan	Malzwin 2532	1788 XM Den Helder
dhr. P. Leguit	H.A. Lorentzstraat 105	1782 JH Den Helder

Adreswijziging of van/naar andere afdeling:

dhr. H. Stoll	Jacques Dutilhweg 354	3065 KA Rotterdam
dhr. Th. M. Koomen	Zeugweg 1	1771 MB Wieringerwerf
dhr. P. Pater	Binnenhaven 34	1781 BK Den Helder
mevr. C.G.F. Moes	Het Koggeschip 54	1784 SG Den Helder
mevr. K.M. Bonsema-de Klerk	Nachtegaallaan 8	1761 WH Anna Paulowna

Bedankt:

mevr. D.E. van der Poel	Boterzwin 4207	1788 WT Den Helder
dhr. L.P. den Das	Heiligharn 416	1785 SX Den Helder
dhr. J. Leen	Herzogstraat 12	1782 RN Den Helder
mevr. T. Lont-Lont	Kon.Wilhelminalaan 39	1777 AR Hippolytushoef
mevr. A.N. Halfweeg	Slingerweg 95	1777 AH Hippolytushoef
dhr. J. Meester	Dongestraat 28	1784 XE Den Helder
dhr. P.M. Verberne	Stadh. Willem V str 29	1785 JA Den Helder

Met vriendelijke groeten en tot ziens op een van de volgende avonden.
M.S.F.G. Prudon-de Jong.

Genealogische Evenementen 2001:

7- 4	Tiel	11e Gelderse Genealogische Contactdag.
28- 4	Utrecht	NGV Algemene vergadering.
19- 5	Stadskanaal	48 ^e Landelijke Genealogische Dag NGV.
30- 6	Putten	Progen Genealogische markt, de Aker, Fontanusplein 2
13/14-10	?	NGV Kempen en Peel land en de Heemkundekring Beek en Donk

= = = = =

Huwelijksbijlage van Den Helder:

Bij de huwelijksbijlagen Den Helder, 1813-nr.38, van het huwelijk Herman Georgé Wijdfeldt en Lette Cünkel gesloten op 17-10-1813.

Aan de Heer Hm. Westfeld op de Elder.

Na veel moeite en arbeid hebben wij eindelijk de dood-, doop en trouwedullen van Letje bekomen, gij zuld aan dezelve zien dat alle verkeerd en difrent geschreven zijn en dit zijn de Reede dat zij niet te vinden waren. Het heeft veel moeite gekost eer zij dezelve nog wel wilden afgeven door dien de naam van U vader op de Een plaats staat als Gonckel op de ander weder Konkkel en op Een andere plaats, Cunkel. Eeveneens is het gelegen med de naam van U Moeder, op de eene plaats heet zij Christine Maria, op de andere, Anna Catharia, op de Eene plaats staad Waagenaar, dus in de tijd bij doop, doot en trouwen alle verkeerd opgegeven. Gij moogd de Maire wel tot vriend hebben, want volgens de wet hoeft hij niet te geloven dat gij de dogter van Gonckel zijd en daarop zoude hij u niet mogen trouwen. De kosten van dezelve zijn f 6.15.-

Wij wenschen u lieden alle veel zegen en voorspoed met u aanstaande huwelijkenstaat. Blijf met de complimenten van ons en allen goede bekenden,
Uw naaste, de Weduwe J. Nund

(Deze inschrijvingen vonden allen plaats te Amsterdam)

Bij de huwelijksbijlagen Den Helder 1814-7v, van het huwelijk tussen
Carel Schultz en Hendrina Donnie.

Aan de Heer Maire van de Helder en Huisduinen.

Weledele Heer,

Geeve met de Verschuldigde Eerbied Uw.Edele te kennen de ondergeteekende
Carel Schultz en Hendrina Donnie, als zich aangegeeven hebbende en ter
ondertrouw aangenomen zijnde, op het huis der Gemeente in dato 23 April 1814,
waarbij de Justivi Catieve Stukken ter voltrekking eener huwelijk zijn
overgelegd. Dat uit Hoofde en ter oozake van een engagement met den Heer
Capitein Bakker, om naar de West-Indien een reijs te ondernemen, geene
genoegzaame tijdt overblijft om de tijdt welke vereijst wordt ter afloping
der geboden aftewagten; Zo keeren wij ons Eerbiedlijk tot Zijn W.Edele met
vriendelijk verzoek om de geboden te bespoedigen en het genoegen te mogen
hebben om op aanstaande donderdag zijnde den 28ste dezer Maand April ofzo
vroeg mogelijk ons huwelijk te mogen voltrekken. Terwijl bij ontstentenis
vandien, het ongeluk over ons zoude nederstorten en ons huwelijk onvol-
trokken moeten blijven, ofte wel zoude het engagement van mijne reijs als
eene laaghartige en ontrouw aan Eed en Plicht moeten verbreeken. Verzoeken dus
U Wel.Edele, dit ons dringend verzoek te willen accordeeren, in welk
Vertrouwe wij ons met Alle Achtung en Eerbied noemen.

U.Wel.Edele dienstwilligen Dienaar en Dienaarsse.

W.g. Carel Schultz, Henderiena Donnie

(het huwelijk werd voltrokken op 28-4-1814)

+ + + + +

bij de huwelijksbijlagen Den Helder 1814-9v.

Ruremonden den 29 junie 1809.

Seer Beminden Soon.

Zoo ick geoord hebben als dat U.E. getrouwt is zoo komen ick U.ed. veel
geluck wenschen en den Segen van den alderhoogste bewensen. Soon, ick hebben
al drij Brieven geschreven. De dood van U.E. vader, die al vijf jaeren dood
is, zoo ick blijf suttten met vier kinderen. Nu kont U.E. oock wel dencken hoe
het mij gaat bevinden zoon zoo ick hebben vernoemen uijdt U.E. Brief om den

doop-Brief van U.E. Dat het onmoelijk is van U.E. die te sturen. Het hert is goet maer die maegen hebbe ick niet , ick hebbe drij monden geseeten voor Joannes te Maestregt, dewijl hij weg was, ick geen goede vrinde gehad hebbe, zoo hadde ick moeten sterven van honger in het prison, ick ben krank naer huijs gekomen. Ick ben nu al vier manden op het Hoespital met twee kinderen en Gerardus, die is bij Vincken in de Schoenmaeckerstraet voor nagelsmeet. U.E. broeder dies Petrus, die is Tamboermaycer onder de Infantrie, die naar Sponnen is getrokken. Beminden Soen als U.E. mij het Geld overschickt, zo zal ick U.E. den doopbrief in den oogenblich schicken, die wel 6 gulden koest. Beminden soen informeert U.E. eens naer Hansen die bij Outvudus Moelkendas, zijn suster is zoo kont U.E. daer met allus schicken, zoo zal ick maeken als dat U.E. den doop-Brief hebb binnen 14 dagen. Groetenisse van U.E. drij Broeder en van mij aen U.E. en aen U.E. beminden vrouw. U.E. oemodigte moeder, de weduwe van der Steen.

wordt vervolgd

= = = = =

Uit de Heldersche Courant vrijdag 17 januari 1941.

Wachtlokaal

Om kwart na zes, dan komt ie binnen
Ik durf niet een gesprek beginnen,
Hij kijkt zo zwart, om van te rillen
Een kind begint een lied te gillen.

Ik zie heel traag de kachel branden,
Ik warm bedeesd mijn beide handen.
Een jutter is ook niet van hout,
Dus heeft het ook nog wel eens koud.

Het wachtlokaal stroomt vol met mensen,
Die allemaal hetzelfde wensen,
Dat d'oorlog spoedig loopt ten end!
Liefst nog van vandaag, dat is bekend.

De trein komt langzaam aan in Schagen
Wij duiken huiv'rig in onz' kragen,
Na drie kwart uur, een stem, wij zijn er,
't Is allen duid'lijk, in Den Helder.

Jan Mens.

Reactie op: "Van bijnaam tot Familienaam"

Het is een grappige veronderstelling maar dit verhaaltje is al ver voor 1983 eens rechtgezet. In een Publicatie uit "De Nederlandse Leeuw jg. 1983" waar op blz. 219/220 ook een zeer beknopt schema staat over de verbinding tussen Claes Corff en de fam. van Teylingen. Op blz. 218 onder pt. 52 staat dan het door de afd. gepubliceerde verhaaltje over "het korfje".

Overigens is over deze Claes Corff veel documentatie te vinden in het archief te Alkmaar. Onze Claes was niet erg gezien onder het volk, daar hij een "streng" belastinggaarder" was (en hiervan zelf ook niet arm is geworden!).

De vroegste aanwijzingen gaan ver terug in de tijd en de naam is dan in het "Duitse/Europ" rijk van Karel V al genoemd als: Von Korff.

De familienaam Korver/Corver is al heel oud en staat als zodanig al vermeld in officiële acten van koop en verkoop ca. 1350.

Toch is het zeer wel mogelijk dat ooit nog verder teruggaande in tijd er een vak is uitgeoefend van: "Corffmaecker". Dat is toch in de diverse takken der Familie blijven hangen. Zodra er een echte Korver/Corver een alias nodig heeft, zoals in tijden van vervolging, dan noemt men zich: Corffmaecker, ook als de familienaam al eeuwen lang Korver/Corver is. Ik zie dat in de Zaanstreek gebeuren, in Alkmaar en in Amsterdam. Ook in Antwerpen duikt deze schuilnaam op, maar dan in het Grieks, als men zich moet verbergen voor de Gerechtelijke vervolgingen van "De Raad van Beroerte" van de Hertog van Alva.

Nog even terugkomende op: Claes Corff. en van Boschhuysen; hierover is documentatie te vinden in Leiden, waar dit laatste geslacht een grote rol speelt. Door verbindingen met de graven van Egmond is er ooit eens een huw.verbinding geweest van een Corff met een van Boschhuysen. Ik heb dat niet verder nagegaan.

Wie is over Leiden wil lezen kan ik aanbevelen: "De Sleutels tot de Macht" door DR. W. Kan (is niet meer in de handel, wel opvraagbaar in bibliotheek).

mevr. C.M. Korver

Vertaling oud-schrift van blz. 12.

noch twee morgen beplant met Elft gelee-
gen in de letter T in de Zijpe belent piet
mars ten oosten en Zuijden, ten westen
iasper nanninghs, ende opgaende keijnsemer-
wegh ten noorden, en sulx te saemen vijf
en twintigh morgen, doch soo groot en kleijn het
selve soude moogen werde bevonden, mitsgaders
noch de helft inde waetermoolen ende het
moolenaers huijs met de gront daer de selve

op

= = = = =

Beschrijving van de namen der maanden.

Van het land van Heusden, de Nederlandsche namen, ook Angelsaksische, Griekse en andere namen worden opgegeven. De Nederlandsche worden nog al eens in oude boeken en geschriften aangehaald en men vindt niet overal de verklaring.

Januarij:	Lauwe-, Lou-, Lau-, Loe-, Lomaend Hard-, Haerde- Herdmaend
Februarij:	Sprookelmaend, Sprockelle, Sporckelmaend, Schrickelmaend, Selle, Salmaend.
Maart:	Lentemaend, Dorremaend
April:	Grasmaend, Ooster- d.i. Paeschaend.
Mei:	Bloey- en Bloemmaend, Wonnemaend.
Junij:	Rosenmaend, Braeck- en Braemaend, Wiede-, Wede-, Weder-, Wedder-, Weed-, Weijd- en Weymaend.
Julij:	Hoymaend
Augustus:	Oest-, Oegst-, Oust, Oogst-, Bouw-, Aeren-, Aer-, Arn-, Weytmaend.
September:	Herfst-, Gerst-, Gersten-, Spel-, Spelt-, Even-, Pietmaend.
October:	Wijn-, Hersel-, Aerssel-, Saed-, Saey, Roselmaend.
November:	Slagt-, Hore-, Hoor-, Loef-, Smeer-, Winter-, Windmaned.
December:	Winter-, Slagh-, Heren-, Horen-, Hoeren-, Wolfs-, Kerst-, Christ-, Heylighmaend.

Uit: In Memoriam deel 1

Dit zijn slachtoffers uit de tweede wereldoorlog die afgevoerd zijn naar Westerbork en van daaruit op transport zijn gesteld.

Boek 4.

blz.

19	Aardewerk-Jacobs, Heintje	7-10-1873 Den Helder	26- 3-1943 Sobibor
91	Amerongen van, Abraham	16- 4-1925 Den Helder	31- 1-1943 Auschwitz
92	Amerongen van, Grietje	11- 5-1928 Den Helder	24- 9-1942 Auschwitz
92	Amerongen van, Izak	20- 2-1923 Den Helder	30- 9-1942 Auschwitz
94	Amerongen van, Martha	23- 8-1919 Den Helder	16- 7-1943 Sobibor
94	Amerongen van, Rachel	5- 8-1932 Den Helder	24- 9-1942 Auschwitz
94	Amerongen van, Reintje	10- 1-1921 Den Helder	24- 9-1942 Auschwitz
95	Amerongen van, Samuel	12- 6-1931 Den Helder	24- 9-1942 Auschwitz
108	Andriessse-Velleman, Roosje	27- 8-1875 Den Helder	10- 9-1942 Auschwitz
118	Appelboom-Oudkerk, Henriëtte	2- 8-1877 Den Helder	14- 9-1942 Auschwitz
179	Barber, Calman Joël	31-12-1870 Den Helder	20- 3-1943 Sobibor
180	Barber, Lea	20- 3-1883 Den Helder	9- 4-1943 Sobibor
180	Barber, Markus	14- 3-1877 Den Helder	10- 9-1942 Auschwitz
180	Barber, Meijer	7- 7-1881 Den Helder	26- 2-1943 Auschwitz

Boek 5

blz.

48	Beek, Daniel Salomon	14-11-1870 Den Helder	7- 5-1943 Sobibor
49	Beek, Emanuel Leon	24- 2-1913 Den Helder	30- 9-1942 Auschwitz
49	Beek, Hartog Philip	1- 8-1886 Den Helder	1- 2-1943 Auschwitz
50	Beek, Naartje Salomon	14-12-1876 Den Helder	16- 4-1943 Sobibor
50	Beek, Retje Salomon	26- 2-1863 Den Helder	16- 4-1943 Sobibor
50	Beek, Willem Salomon Leon	16- 1-1908 Den Helder	30- 4-1943 Sobibor
51	Beek-Oudkerk, Nietje	5-12-1879 Den Helder	5- 2-1943 Auschwitz
54	Beekman-Richter, Femmetje	27- 9-1876 Den Helder	16- 7-1943 Sobibor
64	Beer de, Abraham	5- 2-1873 Den Helder	14- 9-1942 Auschwitz
68	Beer de, Leendert	10- 8-1874 Den Helder	11- 3-1943 Vught
69	Beer de, Mozes	7- 8-1864 Den Helder	2- 4-1943 Sobibor
70	Beer de, Salomon	20-12-1875 Den Helder	9- 4-1943 Sobibor
70	Beer de, Salomon Philip	26- 8-1888 Den Helder	12-10-1942 Auschwitz
99	Beltman, Betje	15- 2-1871 Schagen	5- 2-1943 Auschwitz
100	Benavente-de Vries, Grietje	26- 9-1891 Schagen	7-12-1942 Auschwitz*

wordt vervolgd

Huwelijken van Personen die va

Voornaam	Achternaam	Huw	Plaats
Anna Catharina	Lijnin	wed	Amsterdam
Jan Arie	v.d Linde (bottelier)	jm	Amsterdam
Johanna Maria	Lindeman	jd	Oostnabrugge
Leonardus	van der Linden	jm	Amsterdam
Joost Sijmonszn	Lindholm	jm	Medemblik
Maria Magdalena Marg	Lint		Amsterdam
Sijntje	van der Litt	jd	Rotterdam
Janneke	van Loghem		Heusden
Maria	Luijken		Amsterdam
Tetje	Luiken	jd	Oostfriesland
Geertruij	Luune	jd	Amsterdam
Catharina Maria	Luurs	jd	Amsterdam
Jan	Maalman	wed	Amsterdam
Trijntje Willemsdr	Maasjes	jd	Wormerveer
Jan	Machielse	jm	Oohuijs Jutland
Pieter Klaaszn	Man	jm	Medemblik
Pieter Franciscus	Manicus	jm	Amsterdam
Maria Catharina	Mannes	jd	Kampen
Wilhelmina Johanna	Manses		Kampen
Rebecca	Mareu	jd	Amsterdam
Maria Magtelt	van Marie	jd	Monnikendam
Cornelia	Meershoek	jd	Den Haag
Anna Catharina Elis.	Meijer		Lulken
Jan Hendrikszn	Meijer	jm	Amsterdam
Siegfried	Meijer (soldaat)	jm	Heigening
Jan Harmse	Meilander	jm	Pruijs Minde
Jacob	Ments	jm	Bovenkarspel
Hendrik	Merkelenbach (const.)	jm	Hesseland
Anna	Merst		Amsterdam
Catharina	de Meter	jd	Amsterdam
Bernardus	Mets	jm	Ameland
Michiel	Mets	jm	Frankfort
Willem Dirkszn	Mets	jm	Ameland
Johannes	Metter (quartierm.)	jm	Gebbingen
J.C.	Metz (constabel)	jm	Den Haag
Johanna	van der Meulen	jd	Miheese Zeeland
Pieter	Middeldijk (1e stuur)	jm	Schiedam
Maria	van Milanen	wed	Amsterdam
Wilhelmina Geertr.	Mogger	jd	Amsterdam

buiten Den Helder komen

Datum	Voornaam	Achternaam	Huw	Plaats
11-04-1797	Harm	Elburg	jm	Amsterdam
04-07-1799	Adriana Maria	Hoogland	jd	Delfshaven
15-01-1799	Jan Harmse	Meilander	jm	Pruijs Minde
05-12-1767	Lijsbeth Jansdr	Visser	jd	Den Helder
18-02-1798	Neeltje IJsbrandsdr	Klok	jd	Vlieland
15-11-1805	Johan Godfried	Lang (bootsmansmaat)		
09-11-1796	Jan Francois	van der Mullen (consta)	jm	Rotterdam
02-11-1804	Johannes	Dresler (korporaal)		
10-11-1805	Karel	Lau		Amsterdam
26-04-1799	Coert Hendrikszn	Engelken	jm	Nieulant
10-06-1805	Pieter	v Laane (constabelsm)	jm	
21-12-1795	Andries	Sweeres (zeijlemaker)	jm	
21-09-1765	Aariaantje	Jansdr	wed	Den Helder
04-02-1744	Jacob	van 't Wuijver	jm	Den Helder
18-08-1798	Naatje	Cornelisdr	jd	Vaason Noorweg
08-09-1804	Pietertje Doekesdr	Schuurman	jd	Den Helder
19-11-1796	Anna Margaretha	Velmer	jd	Callantsoog
20-04-1797	Matthijs	Breukel (matroos)	jm	Hilversum
27-02-1802	Hendrik	Koekkoek (provoost)		
23-08-1766	Jacob Hendrikszn	Leeuw	wed	Den Helder
03-05-1790	Cornelis	van Herwerden	jm	
28-02-1799	Hendrik	Visbergen	jm	Amsterdam
17-05-1797	Marten	Hardij (2e constabel)		Munster
14-08-1802	Trijntje Cornelisdr	Zeijlemaker	jd	Huisduinen
20-06-1796	Johanna Maria	Koorn	jd	Zutphen
15-01-1799	Johanna Maria	Lindeman	jd	Oostnabrugge
28-08-1751	Aaltje	Brouwer	jd	Den Helder
16-01-1799	Johanna	Kouwelaar	jd	Middelburg
20-01-1805	Johan	de Wit		
23-05-1798	Willem	van Nes	jm	Delfshaven
30-06-1790	Marijtje	Mol	jd	Den Helder
20-04-1797	Maria	Stein	jd	Hamburg
11-11-1797	Jannetje Jacobsdr	Mol	jd	Den Helder
19-05-1797	Anna Maria	Geijling	jd	Koblentz
05-07-1800	Trijntje	Buijkes	jd	Den Helder
29-08-1797	Johannes	Kolf (constabel)		Weinmeer
09-03-1798	Trijntje	van der Lelij	wed	
08-06-1765	Jan Janszn	Breed	wed	Den Helder
19-03-1801	Andries	Percham (matroos)	jm	Helvoetsluijs

Nieuwe Tekst oud-schrift.

op 4 van den 26^{den} zehuegen sijn, met Conditie dat de
 Voerel 20 m^ons lant daer aen is in boord gelyk.
 en want sal so lant in verveer en woffel =
 sijn sijn, of ten toon nighwouten by laven.
 Voor thien ind en labrye wend' Gesnallen
 Bloemend. in lant selwes te veyn si warden na
 Costenmen de boez permissie sijn Giff d'ijdent
 indend verveer ten Betalen in grol gelyk

sloot 40de en 41de achin den 26^{den} Junij 1699.
 10de 11de 12de 13de 14de 15de 16de 17de 18de 19de 20de 21de 22de 23de 24de 25de 26de 27de 28de 29de 30^{de}

Afscheyft
 Jan Bernme.

Bron: Algemeen Nederlandsch Familieblad 1885

't Gedwongen huwelijk. (door J.A. Dorrenboom)

(Een staaltje van rechtspleging in de vorige eeuw).

"Niet steeds is de liefde bestendig van duur" had de dichter ook kunnen toepassen op het tragisch-komische geval dat den 12 November 1722 bij den magistraat der stad Sluis werd aanhangig gemaakt en dat ons tevens een kijkje gunt op de „vaderlijke zorg" die door de regeering in "den goeden ouden tijd" werd aan den dag gelegd.

Op bovengenoemden datum dan kwam Geertruy van den Bergen, een jonge wees, zich beklagen bij den Magistraat, dat haar minnaar Jacobus de Graaff haar na een al te intiemen omgang ontrouw was geworden en de stad had verlaten zonder verder naar verloofde en kind om te zien.

Na dat van hare grieven, met al den ernst zulk een zaak waardig, was kennis genomen en het bleek dat hare financiën zich in niet te rooskleurigen toestand bevonden, werd besloten haar "pro deo" tegen genoemden de Graaff te doen procederen en werd haar als procureur toegewezen de Heer Johan de Vey. Ongeduldig als zij was om het einde van het proces af te wachten, meende zij intusschen een ander middel te kunnen aanwenden, om haar doel, verlost te worden van de zorg voor haar kind of wel trouwen, te bereiken. Den 28 December namelijk legde zij het kind neder op de toonbank van vader de Graaff Senior, met de onware boodschap dat dit op last van den Burgemeester geschiedde. De G., weinig ingenomen met dit geschenk, beklaagde zich bij de overheid, met het gevolg dat Geertruy "wegens het misbruiken van des Burgermeestersnaam" werd gevangen gezet en niet dan na "scherpelijk te zijn gereprimendeerd" weder op vrije voeten kwam. De kosten op dit gedwongen verblijf in de gijzelskamer gevallen, moesten door haren voogd Jan Hille uit hare weespenningen worden betaald. Intusschen was de verblijfplaats van den ongelanten minnaar gevonden, die zich als knecht bij een "boekwijnmaelder" te Middelburg had verhuurd. Een verzoek tot gevangenneming en uitlevering aan de ambtgenooten aldaar, liet zich niet wachten en weldra, 24 Maart 1723, zien wij den gevangen delinquent, door den Stadhouders Schepenkamer binnen leiden, gevolgd door Geertruy en haar voogd. Na het verhoor der partijen besluit de magistraat den schuldige te straffen en hem te veroordeelen met Geertruy te trouwen. Aan het vonnis wordt dadelijk een begin van uitvoering gegeven: de Kerkeraad ontvangt bericht dat het voor elkaar bestemde paar in ondertrouw is opgenomen en dat de kerkelijke afkondigingen kunnen plaats hebben, die zonder stoornis geschieden.

26 April is de dag, die voor de plechtigheid word aangewezen. In de toen gehouden vergadering "is goed gevonden Jacobus de Graaff in het collegie te ontbieden en hem alsnog in ernstige termen aftevragen of hij bereid is ingevolge zijne condemnatie goedwillig met Geertruy van den Berge te trouwen, hetwelk bij den zelve de Graaff zijnde geweigerd, met beantwoording zulks in der eeuwigheid niet te zullen doen, zoo is goedgevonden dezelve beide in 't collegie te ontbieden en aan Jacobus de Graaff, ten aanhoore van den volke, condemneerder

wijze het formulier van 't huwelijk voor te lezen, waarop dezelve in 't Collegie zijnde verschenen, zoo is door den Griffier aan Jac. de Graaff duidelijk voorgelezen het volgende formulier van huwelijken:

"Burgemeester en Scheepenen condemneeren U Jac. de Graaff, dat gij, volgens de bij ons geslagen sententie in dato 14 Januari dezes jaars 1723 tot uwe wettige huisvrouw zult nemen Geertruy van den Berge uwe bruid, hier tegenwoordig, de welke wij u ordonneeren nimmermeer te verlaten, maar dat gij haar zult de dagen uwes en hares levens aanhangen, liefhebben en trouwelijk bezorgen en onderhouden, met haar in alle redelijkheid, vromigheid en eerbaarheid leven en huishouden en haar in alle dingen trouw en geloof houden, gelijk een eerlijk man betaamt en zijne huisvrouw schuldig is te doen." Waarop aan de bruid zijnde voorgelezen het formulier van trouw, zoo als in het Echt-reglement is gemeld en hetzelfde door haar met het woord van Ja zijnde bevestigd, Zoo hebben Burgemeester en Schepenen haar beide geluk gewenscht en verklaard den trouw te zijn voltrokken.

Of voldaan werd aan 't bevel tot liefhebben wordt niet gemeld.

= = = = =

Personeel van het Departement van Marine

op 1 October 1885

Minster van Marine.

W.L.A. Gericke (M.W.O. 4de kl.) (N.L.) (R.St.An.R. 2de kl.) (XXX).

Secretaris-Generaal.

Jhr. H.M. van der Wijck (N.L.)(E.K.O.)(E.v.K.9.)(J.K.O.)(R.H.S.R. 2de kl.)
(R.St.An.R. 3de kl.) XX.

Afdeeling: Materieel der Zeemacht.

Chef: N. MacLeod, Kapitein ter zee, (N.L.)(E.K.)(E.v.K.8.9.)(A.)(XXX).

W.J.P. van Waning, luitenant ter zee 1ste klasse (E.v.K.9.)(XX).

Hoofdcommies: J.W. van den Berg.

Adjunct-commies: C. de Hoop.

Eerste klerk: M. Mouton.

Afdeeling: Personeel der Zeemacht.

Chef: H.D. Guyot, Kapitein ter zee, (N.L.)(E.K.O.)(Eerv.Verm.)(E.v.K.5.9.)
(A.)(XXX).

Hoofdcommies: M.P.J. Matthijssen.

Commies: F. Jas. (E.K.)

Adjunct-Commiezen: Jhr. W.P. van der Goes, A.J. Kooper.

Tweede klerk: L.P.A.A. Trippelaar.

Afdeeling: Soldijen, Schafting en Kleeding.

Chef: F. Wolfson, Hoofd-Inspecteur van Administratie (E.v.K.3.)(XXX).

Bureau: Soldijen.

Hoofdcommies: A.G. van Poeteren (E.K.)(XXV).

Commiezen: A. van Loenen, F.J. Vernède.

Adjunct-Commiezen: J.H. le Rutte, C. Kühnman, W.F.L. Pont, J.P.H. Hartman,
J.E. van Loo.

Eerste klerk: M.C.A. Müller.

Bureau: Levensmiddelen en kleeding.

Commies: H.P. Looijen.

Adjunct-commies: A.W. Carrière Jr.

Eerste klerk: J.L.G. Gregory.

Afdeeling: Loodswezen, Betonning, Bebakening, Verlichting enz.

Chef: Jhr. H.P. de Kock, Schout bij Nacht titulair, (N.L.)(B.L.O.)

(T.M.R. 4de kl.)(Z.en N.z.R.)(XXV).

Bureau: Loodswezen, Verlichting enz.

Hoofdcommies: H.G. Pabst.

Commies: E.V.F. Ahn.

Adjunct-commies: H.P.A. van Daalen Wetters.

Bouwkundige bij den dienst van het Loodswezen, kust- en oeververlichting, enz.:

A.C. van Loo.

Adjunct-Bouwkundige bij bovengemelden dienst: W.K.C. Antheunissen.

Bureau: Comptabiliteit van het Loodswezen.

Inspecteur van financiën: F.C. Haanebeek.

Eerste klerk: F.W. van Erp Taalman Kip.

Tweede klerk: J.F. van der Gon Netscher.

Afdeeling: Hydrographie.

Chef: H.A. de Smit van den Broecke, Kapitein-Luitenant ter zee (XXV).

C.J. de Jong Pzn., Luitenant ter zee 1ste klasse, (M.W.O. 4de kl.)(Eerv. Verm.)
(E.v.K.9.)(A.)(XV).

A.H. Hoekwater, Luitenant ter zee der 2de klasse (E.v.K.9.)(A.)(V.s.B.R. 4^e kl.)

D.A. Krayenhoff van de Leur, Luitenant ter zee 2de kl. (E.v.K.9.)(A.)

Hoofdcommies: A. Tuijn.

Adjunct-commiezen: D.J.R.K. Roobol, J.G. Den Engelse Wiemans.

Bureau: Generaal-Secretariaat.

Secretarie.

Commiezen: P.J. Schümacher, C.F. Gravelotte.

Adjunct-commies: A.J. van Gogh.

Tweede klerken: F.K.C. de Jongh van Arkel, F.W. Parker Verboom, R.L. de Haes, H.A.C. van der Brugh.

Agenda en Index.

Adjunct-Commies: B.C. Ritz.

Eerste klerken: W.J. van der Werff, W.C. Schimmelpenningh.

Tweede klerken: C.C. Vogelenzang, J. H. Jullien.

Bureau: Algemeene comptabiliteit.

Chef: Referendaris, S. Wolfson (S.M.v.R. 1ste kl.)

Commiezen: A.L.C. Furneé, W.N.M. Huart.

Adjunct-commiezen: J.M. Asmus (XXXV), A.W. de Groot, K.H. A. Wolffensperger.

Officieren en Ambtenaren voor de speciale dienstvakken van het Departement van Marine.

J.D. Sachse, inspecteur van den geneeskundigen dienst der Zeemacht (rang van Schout-bij-nacht), (N.L.)(E.K.)(XL).

F.H.L. Roessingh van Iterson, arts, Officier van Gezondheid der 1ste klasse, (N.L.)(E.v.K.9.)(A.)(V.S.B.R.3^e kl.)(XV.), toegevoegd aan den Inspecteur van den geneeskundigen dienst der zeemacht.

W.F. Blaauw, Kapitein-Luitenant ter zee, (Eerv.verm.)(E.v.K.9.)(A.)(XX.) Inspecteur der Artillerie der Marine.

D. Stolp, Luitenant ter zee 1^e klasse (E.v.K.9.)(A.)(XV.), en

H.J. Brauns'ahl, teekenaar, toegevoegd aan den Inspecteur van de Artillerie der Marine.

J.H. Beuker Andreae, Luitenant ter zee der 1ste klasse, (E.S.)(E.v.K.9.)(XV), Inspecteur van den Stoomvaartdienst.

A.G.J. Kroef, Luitenant ter zee 1^e kl. (E.v.K.9.)(A.), toegevoegd aan den Inspecteur v/d Stoomvaartdienst.

Adjunct-Commies: S.L. Vermeer (M.W.O. 4de kl.)(E.v.K.7.), toegevoegd aan den Inspecteur van den Stoomvaartdienst.

A.J.H. Beeloo, Hoofd-Ingenieur der Marine, adviseur voor scheepsbouw.

Teekenaars: F.H. de Boer, J.J. Slavekooorde, toegevoegd aan den hoofdingenieur der marine, adviseur voor scheepsbouw.

J.J. Backer Dirks, Commies, Directeur van de Modelkamer en Bibliotheek, (E.K.)*

Te Leiden:

Dr. P.J. Kaiser, Verificateur van 's Rijks Zeeinstrumenten.

*) De modelzaal is, uitgezonderd op Zon- en Feestdagen, dagelijks te bezichtigen van des voormiddags 10 tot des namiddags 3 uur.

wordt vervolgd

= = = = =

Het levensverhaal van Grootvader Roos

Op de Algemene Begraafplaats in Huisduinen bevindt zich het graf van Jan Roos. Het is mijn grootvader, die ik spijtig genoeg nooit heb gekend. Maar mede aan de hand van de originele persoonsboeken die op de marineschepen werden bijgehouden over loopbaan, salarisbetalingen en eventuele bevorderingen heb ik zijn periode bij de Koninklijke Marine kunnen reconstrueren. Een periode, die in september 1922 eindigde met een tragisch ongeluk aan boord van het pantserdek-schip Hr. Ms. Gelderland.

Jan Roos ziet op 25 september 1883 in Haarlemmermeer het levenslicht, als zoon van Korstiaan Jansse Roos, die commandeur schilder is op de Rijkswerf, en Johanna Catharina Been. De familie Roos verhuist naar Den Helder, en staat daar vanaf 8 april 1890 ingeschreven. De meesten van de negen kinderen trekken later naar Amsterdam, maar Jan Roos meldt zich bij de marine zodra hij achttien jaar is.

Hij wordt op 19 april 1901 geplaatst aan boord van het wachtschip Willemsoord, als stoker derde klas. Hij verdient dan twintig gulden per maand. Bijna zes jaar later, op 21 februari 1907, trouwt hij met Elizabeth Catharina Kooman. Het echtpaar woont aan de Kapperstraat nummer 6, een zijstraat van de Spoorstraat, ter hoogte van het Juttersplein. Feitelijk de straat vóór de Palmstraat. Zij krijgen drie dochters, van wie de tweede, Pietronella Maria Roos, mijn moeder is.

Jan Roos doet bij de marine dienst op zowel pantserschepen als pantserdekschepen. Het verschil was aan de buitenkant te zien. Een pantserdekschip had twee stoompijpen, een pantserschip één. De schepen zijn rond de eeuwwisseling gebouwd door de Rotterdamse Maatschappij van Scheeps- en Werktuigbouw Feijenoord in Rotterdam.

De Koninklijke Marine laat in die periode zes pantserdekschepen en drie pantserschepen bouwen. Ze waren ruim 94 meter lang, 15 meter breed en hadden een diepgang van 5,4 meter. Aan boord bevonden zich 325 bemanningsleden. Het machinevermogen van de pantserdekschepen was ruim negenduizend pk, die van de

panterscheper 6300 pk.

Als er brandstof moest worden geladen, kwam er per keer tussen de 450.000 en 900.000 kilo kolen aan boord. Dat ging in die dagen nog heel primitief, met houten platte kruiwagens. Ondanks de stuifkleden die over de dekhuisen zijn gespannen, werden de schepen roetzwart en dat gold ook voor de houten steiger voor het kolenladen aan de Buitenhaven, de 'Jantjes' zelf en eventuele toeschouwers.

Jan Roos krijgt sinds zijn aantreden tal van plaatsingen, zoals op het pantserschip Koningin Regentes (1902-1904), de pantserscheper Noord-Brabant (1904), Holland (1904-1905) en Gelderland (1905), het fregat Van Speyk en de pantserscheper Emma en Van Heemskerk. Zijn wedde stijgt navenant. Verdient hij in januari 1904 nog 25 gulden per maand, een maand later is dat al 38 gulden en drie jaar later als stokerolieman 42 gulden, plus diverse toeslagen per dag. In 1913 stapt hij als korporaal-machinedrijver aan boord van de Van Heemskerk. Hij maakt aardige reizen mee, zoals in 1917 met Hr. Ms. Zeeland naar de West en Nederlands Oost-Indië.

Op 13 september 1922 slaat evenwel het noodlot toe. Jan Roos is geplaatst aan boord van de Gelderland, die sinds 1920 dienst doet als artillerie-instructieschip. Twee dikke opvarenden zijn bij de stoomketels aan het werk. Zij kunnen door hun postuur niet tussen de ketels komen om schoon te maken en vragen Jan of hij dat wil doen. Omdat hij een buitengewoon aardig man is, is hij daartoe bereid. Maar op het moment dat hij tussen de ketels en stoomleidingen werkt, springt volgens de officiële ongevalmelding een stoomleiding in de machinekamer. Hij krijgt hete stoom over zich heen en wordt met derdegraads brandwonden naar het Marine Hospitaal op de Buitenhaven vervoerd. Daar overlijdt hij vijf dagen later, op 18 september 1922. Op zijn persoonsdossier staat nog als laatste vermeld: De Kooy, 30 september 1922.

Van zijn collega's krijgt hij een gedenkplaat op zijn graf. Dat graf wordt later een familiegraf. Ook zijn vrouw en twee dochters zijn er begraven.

Het is spijtig dat ik mijn grootvader nooit heb gekend. Daarom heb ik nu, ruim 77 jaar later, zijn geschiedenis opgetekend, met gebruikmaking van onder meer het archief van beheerder Maarten Bakker op de Oude Rijkswerf Willemsoord. Die heeft de persoonsboeken van de marine destijds gered van de verbrandingsoven.

JAN SMIT

=====

NoordKOPstukken:

Kopy voor NoordKOPstukken kunt U leveren bij een van de redactieleden.
De sluitingsdatum voor het volgende boekje is 31 augustus 2001.

Juridisch taalgebruik van advocaten en notarissen.

R.	
repousseren	afwijzen.
reprehensie	berisping, laking.
representant	(volks)vertegenwoordiger.
reprobatio	streng afkeuring, verwerping, wraking.
reprocheren	verwijten, berispen.
repudiatio	verwerping, versmading; verstoting; echtscheiding; niet-erkenning (van schulden).
repudiëren	verwerpen, versmaden; verstoten (een vrouw).
rescindere	nietig verklaren (b.v. een testament).
rescisio	gerechtelijke opheffing of verwerping, inz. van een testament.
rescriptio	schriftelijke last tot inning of uitbetaling van een geldsom.
resideren	wonen, verblijf houden, inz. van een vorst of ander hooggeplaatst persoon, zetelen (van een notaris).
resignatio	afstanddoening of neerlegging van een ambt; berusting, gelatenheid; gerechtelijke ontzegeling.
resigneren	afstand doen van, neerleggen (een ambt); gerechtelijk ontzegelen.
resiliatio	terugtrekking bij of ontbinding van een overeenkomst.
resiliëren	terugtrekken bij of ontbinden van een overeenkomst.
resistere	weerstand bieden, weerstaan, zich verzetten.
resolutio	besluit, beslissing; rechtsk., opheffing (van een recht); ontbinding.
resolveren	oplossen; ontbinden; besluiten, vaststellen, bepalen.
respectief	onderscheidelijk, elk voor zich.
responsabel	verantwoordelijk, aansprakelijk.
ressorteren onder	behoren onder of tot een ambts- of rechtsgebied.
resteren	overschieten, overblijven; nog onaangetuigd zijn, nog betaald moeten worden.
restituere	teruggeven, vergoeden, terugbetaling.
restitutio ad (of en) integrum	rechtsk., volledig herstel in de vorige staat, in vorig bezit, enz.
restorneren	terugbetalen wat teveel betaald is of niet verschuldigd is gebleken.
restrictie	beperking, beperkende bepaling; voorbehoud.
restringeren	beperken.
resumere	kort samenvatten, beknopt herhalen of opsommen.
retentierecht	recht van terughouding, inz. het recht van hem iets van een ander heeft te vorderen wegens lastgeving, bewaarneming of een andere overeenkomst, om goederen die hij van een ander onder zich heeft,

retenue	onder zich te houden totdat zijn vordering is voldaan. eerste post op de rekening van een advocaat ten blijke dat hij de behandeling van de hem opgedragen zaak heeft aanvaard.
reticereu	verzwijgen.
retorsierecht	recht van vergelding.
retracteren	zijn woord terugnemen of intrekken, herroepen.
retribuereu	teruggeven, vergoeden.
retributie	teruggave, vergoeding; belasting of heffing door de overheid wegens door haar bewezen diensten.
retroacta	vroegere stukken, die betrekking hebben op een zaak en gebruikt worden bij tegenwoordige behandeling van die zaak.
retrocessie	wederoverdracht van een reeds overgedragen vordering.
retrodateren	de dagtekening terugzetten, een vroegere dagtekening zetten.
revenu	opbrengst, inkomen.
revenueu	inkomsten, renten.
revers	tegenbewijs, schriftelijke tegenbelofte; keerzijde; tegenslag, tegenspoed.
revideren	herzien; nog eens nazien.
revindicatie	opeising of terugvordering van eigendom; recht om een zaak als eigendom op of terug te vorderen.
revisie	rechtsmiddel tot herziening van bepaalde door de Hoge Raad in eerste aanleg gegeven vonnissen of van een in kracht van gewijsde gegane einduitspraak tot veroordeling in een strafzaak, op grond van vermoedelijke onjuistheden of nieuwe omstandigheden.
revocatie	herroeping; intrekking (van een volmacht, een bevel e.d.).
revoceren	terugroepen; herroepen, intrekken.
rigore juris	naar strengheid van het recht.
rogatoir	een verzoek betreffend of inhoudend.
rogatoire commissie	opdracht door een rechter aan een rechter in een ander rechtsgebied om een beschuldigde of getuige te horen in een geding, gevoerd voor de rechter die de opdracht geeft.
royement	doorhaling, schrapping van een lijst, vervallen verklaring, intrekking, afvoeren (als lid); doorhaling van de inschrijving van een hypotheek.
royeren	doorhalen, schrappen (van een lijst); vervallen, intrekken, afvoeren (als lid); de inschrijving van een hypotheek doorhalen.
S.	
saisine	rechtsk., inbezitneming, bezit, inz. recht van de uitvoerder van een uiterste wilsbeschikking tot inbezitneming van de nalatenschap.
saisisseren	grijpen, vaten; rechtsk., beslag leggen op, in beslag nemen; de rechter saisisseren van een zaak, een zaak bij de rechter aanhangig maken.

Wordt vervolgd.

